

KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2015

aruandeaasta lõpp: 31.12.2015

ärinimi: osäühing Primos

registrikood: 10775765

tänavanimi,

maja number: Kopliiranna 49

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihthumber: 11713

telefon: +372 6503505

faks: +372 6503501

e-posti aadress: endel.siff@primos.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	6
Konsolideeritud bilanss	6
Konsolideeritud kasumiaruanne	7
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	8
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	9
Raamatupidamise aastaaruande lisad	10
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	10
Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed	15
Lisa 3 Varud	16
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	16
Lisa 5 Sidusettevõtjate aktsiad ja osad	17
Lisa 6 Pikaajalised finantsinvesteeringud	17
Lisa 7 Muud nõuded	18
Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud	19
Lisa 9 Materiaalne põhivara	20
Lisa 10 Immateriaalne põhivara	21
Lisa 11 Kapitalirent	21
Lisa 12 Kasutusrent	22
Lisa 13 Laenukohustused	24
Lisa 14 Võlad ja ettemaksed	25
Lisa 15 Eraldised	25
Lisa 16 Sihtfinantseerimine	26
Lisa 17 Osakapital	26
Lisa 18 Müügitulu	27
Lisa 19 Muud äritulud	28
Lisa 20 Kaubad, toore, materjal ja teenused	28
Lisa 21 Mitmesugused tegevuskulud	28
Lisa 22 Tööjõukulud	29
Lisa 23 Muud ärikulud	29
Lisa 24 Muud finantstulud ja -kulud	29
Lisa 25 Seotud osapooled	29
Lisa 26 Sündmused pärast bilansipäeva	30
Lisa 27 Konsolideerimata bilanss	31
Lisa 28 Konsolideerimata kasumiaruanne	32
Lisa 29 Konsolideerimata rahavoogude aruanne	33
Lisa 30 Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne	34
Lisa 31 Kontserni emaettevõtte otsesed tütaretevõtted	35
Lisa 32 Muud mitterahalised korrigeerimised	36
Aruande allkirjad	37
Vandeaudiitori aruanne	38

Tegevusaruanne

Sissejuhatus

Seisuga 31.12.2015 kuulus OÜ Primos kontserni 10 äriühingut, s.h. emaettevõtte. Kontsernile kuulub ka 22,2%-line osalus sidusettevõttes Laser Diagnostic Instruments International Inc. AS Logman Invest'le kuulub 100% osalus tütarettevõttes Tallinna Bekkeri Sadam OÜ. Konsolideeriva üksuse osalused konsolideeritavates üksustes on järgmised:

Tütarettevõtte	Asukoht	Osalus 31.12.15
AS Laser Diagnostic Instruments	Eesti Vabariik	50,5%
OÜ Alterate	Eesti Vabariik	100%
OÜ Glasstone	Eesti Vabariik	100%
OÜ Personal Power	Eesti Vabariik	100%
OÜ Commonbuild	Eesti Vabariik	100%
OÜ Metskasti-Metsakuru	Eesti Vabariik	100%
OÜ Primos Invest	Eesti Vabariik	100%
AS Logman Invest	Eesti Vabariik	36,2%

27.01.2014 soetati kontserni 50% Silgas OÜ osakapitalist. Poliitiline olukord gaasiturul ei võimaldanud arendada projekti soovitud suunas ning juhtkond otsustas esitada pankrotiaavalduse. 26.05.2015.a. kuulutati välja pankrot.

Kontserni peamised tegevusvaldkonnad võib jaotada nelja suurde gruppi:

- kõrgtehnoloogiaga seotud tegevusvaldkonnad;
- sadamateenused;
- kinnisvara arendus;
- muud teenused.

Kõrgtehnoloogiaga seotud tegevusvaldkonnad

AS Laser Diagnostic Instruments (edaspidi LDI) tegeleb optika-, laser-, elektroonilisel ja spektraalsel tehnoloogial põhinevate rakenduste väljatöötamise ja seadmete tootmisega, oma toodangu müügiga ning pakub teenusena nende seadmete ekspluateerimist.

2015. aastal alustas LDI uue ROW (Remote Optical Watcher) modifikatsiooni ROW 260 arendusega, mis lubab tuvastada kergõli ja muude kergete fraktsioonide reostuse. ROW 260 on nõutud sellistes valdkondades nagu lennundus.

Sadamateenused

AS Logman Investi 2015. aasta käive suurenes võrreldes 2014. aastaga 42,14%.

2015. aasta kaubakäibest moodustas:

- eksport – 283 tuh. tonni ehk 29,69% (teravili, puidugraanul, saematerjal, purustatud klaas);
- import - 671 tuh. tonni ehk 70,31% (graniitkillustik, liiv, klaasipuru, lubjakivikriit, sojašrott, suhkur, väetis, sulfaadid ja soolad, sooda, linnased, kivisüsi).

Kinnisvara arendus

Tütarettevõtte OÜ Metskasti-Metsakuru tegeleb kinnisvaraarendusega Harjumaal, Viimsi vallas. 2006. aastal soetatud Niine maaüksusel on väljaehitatud kommunikatsioonidega elamukrundid. OÜ Metskasti-Metsakuru lõpetas Kuremarja elamurajooni I ehitusetapi, mille tulemusena

ehitati 2 eramaja, 2 ridaelamut ja 3 paarismaja. Kogu I etapp müüdi täies ulatuses 2015 aastal.

25. aprillil 2011 sõlmis kontserni tütarettevõtte OÜ Personal Power Tallinna linnaga rendilepingu Shnelli staadioni kasutamiseks. Rendileping on sõlmitud tähtajaga 10 aastat. Vastavalt rendilepingule korrigeeritakse staadioni kasutusrendi summat üks kord aastas vastavalt Eesti Statistikaameti tarbijahinnaindeksi muutusele. 2015 aastal rendihind ei tõusnud negatiivse tarbijahinnaindeksi tõttu.

OÜ Alterate alustas Madala tn 16 kinnistul kinnisvara arenguprojekti, mille raames planeeritakse ehitada 14-korruselist korterelamu. 2015.aastal oli koostatud projektdokumentatsioon ning teostatud vajalikute tehnovõrkude kooskõlastused ja liitumised. Ehitustööde algus on planeeritud 2016.a.

Tulud ja kulud

Kontserni müügitulu moodustas 2015 aastal 6 722 tuhat eurot (2014. aastal 3 692 tuhat eurot). Müügitulud suurenesid võrreldes eelmise perioodiga 82% võrra. Toodangu ja teenuste suuremad sihtturud on Eesti ja Euroopa Liidu liikmesriigid. 2015. aastal ärikulud moodustasid 6 131 tuhat eurot, 2014. aastal 5 306 tuhat eurot.

Intressiriskid

Kontserni intressimäära risk tuleneb pikaajalistest võlakohustustest.

Kontsernil on laenukohustusi seisuga 31.12.2015.a. 10 670 tuhat eurot. Kontserni laenulepingud kolmandate osapooltega on sõlmitud eurodes (seisuga 31.12.2014.a. 11 023 tuhat eurot) ja seotud 6-kuu EURIBOR-iga. Omanikult saadud laenude summa on seisuga 31.12.2015.a. 7 296 tuhat eurot (seisuga 31.12.2014.a. 7 840 tuhat eurot), mis ei kanna intressi. Seega on intressiriskile avatud 32% võlakohustustest, mis ei ole riskimaandamisinstrumentidega kaetud.

Valuutariskid

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumentide õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus valuutavahetuskursi muutuste tõttu.

Valuutariskivabadeks kohustusteks ja laekumisteks loetakse euros nomineeritud summasid. Kontsernil puuduvad kohustused ja nõuded välisvaluutades, mis ei ole seotud euroga. Kõik olemasolevad pikaajalised võlakohustused on noteeritud eurodes, mistõttu käsitletakse neid valuutariskivabade kohustustena.

Peamised finantssuhtarvud

	2015	2014
Müügitulu (tuhandetes eurodes)	6 722	3 692
Ärikasum / - kahjum (tuhandetes eurodes)	1 195	- 1581
Emaettevõtte omanikele kuuluv koondkasum / - kahjum (tuhandetes eurodes)	419	- 4 065
Müügitulu kasv / langus	82,1%	-14,8%
Puhasrentaablus	10,5%	-110,1%
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	0,62	0,69
Emaettevõtte omanikele kuuluva omakapitali osatähtsus	16%	13%

Suhtarvude arvutamisel kasutatud valemid:

Müügitulu kasv (%) = (müügitulu 2015-müügitulu 2014)/müügitulu 2014 * 100

Puhasrentaablus (%) = emasettevõtte koondkasum/müügitulu * 100

Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades) = käibevara/lühiajalised kohustused

Emaettevõtte omanikele kuuluva omakapitali osatähtsus = emasettevõtte omanikele kuuluv omakapital/varad kokku * 100

Personal

Kontserni keskmine töötajate arv majandusaastal oli 57 (2014. aastal 63) töötajat. 2015. aastal moodustasid kontserni töötajate töötasud koos

maksudega 1 347 (2014 aastal 1 286) tuhat eurot. Kontserniettevõtete tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud töötasud majandusaastal moodustasid 174 (2014. aastal 133) tuhat eurot.

Kontserni dividendipoliitika

Kontsernist ei ole lähiaastatel ette näha dividendide maksmist omanikule.

Eesmärgid

LDI jätkab seadmete tehnoloogilist edasiarendamist, et tagada tootele ROW (Remote Optical Watcher) laiemat turuosa ja müügi kasvu järgnevatel aastatel. 2016. aastal on plaaneeritud viia lõpuni ROW 260 projekt, et pakkuda oma klientidele laiemat toote valikut.

AS Logman Invest 2016. aasta põhieesmärgiks on puistekaupade käsitlemisel turuosa suurendamine ning uute klientide ja kaubagruppide kaasamine, pakkudes klientidele kvaliteetset sadamateenust. Tahame olla paindlikud ja kasvatada oma käibemahtusid uute kallimate kaubagruppide teenindamisega sadamas. Järgnevatel aastatel plaanime investeerida lisaks kinniste ladude soetamisele ka uude kaisse, mis võimaldab veelgi efektiivsemalt teenindada olemasolevaid ja uusi kaubagruppe ning vastu võtta suuremaid laevu.

Metskasti-Metsakuru OÜ 2015.aastal alustas Kuremarja elamurajooni II etapiga. 2016.aastal ehitatakse valmis järgmised 3 paarismaja ja 2 ridaelamut. Samas on alustatud uue detailplaneeringu kehtestamisega Niine kinnistul nõlva teisel poolel, kuhu planeeritakse eksklusiivsete era- ja paarismajade elamurajoon.

Personal Power OÜ eesmärgiks on tulevikus pakkuda Tallinna linna elanikele kvaliteetseid võimalusi sportimiseks ja aktiivse vabaaja veetmiseks parandades ning täiendades staadioni infrastruktuuri.

Investeeringud

2015.aastal olid kontserni olulisemad investeeringud seotud AS Logman Investiga: lõpetati sadama akvatooriumi süvendamise 8,5 meetrini, teostati kaide renoveerimistööd ning soetati sadamatehnika.

Endel Siff
Juhataja

allkirjastatud digitaalselt

Raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud bilanss

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014	Lisa nr
Varad			
Käibevara			
Raha	827	445	
Nõuded ja ettemaksed	2 589	3 359	2
Varud	2 594	2 939	3
Kokku käibevara	6 010	6 743	
Põhivara			
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	1	0	5
Finantsinvesteeringud	35	35	6
Nõuded ja ettemaksed	1	0	2
Kinnisvarainvesteeringud	2 563	2 759	8
Materiaalne põhivara	8 683	7 721	9
Immateriaalne põhivara	398	563	10
Kokku põhivara	11 681	11 078	
Kokku varad	17 691	17 821	
Kohustused ja omakapital			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Laenukohustused	7 192	6 734	13
Võlad ja ettemaksed	2 522	2 431	14
Eraldised	0	573	15
Kokku lühiajalised kohustused	9 714	9 738	
Pikaajalised kohustused			
Laenukohustused	3 478	4 289	13
Kokku pikaajalised kohustused	3 478	4 289	
Kokku kohustused	13 192	14 027	
Omakapital			
Emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital			
Osakapital nimiväärtuses	55	55	17
Ülekurss	2 914	2 914	
Kohustuslik reservkapital	111	111	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	-699	3 366	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	419	-4 065	
Kokku emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital	2 800	2 381	
Vähemususalus	1 699	1 413	
Kokku omakapital	4 499	3 794	
Kokku kohustused ja omakapital	17 691	17 821	

Konsolideeritud kasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)

	2015	2014	Lisa nr
Müügitulu	6 722	3 692	18
Muud äritulud	604	33	19
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-3 071	-1 279	20
Mitmesugused tegevuskulud	-426	-1 274	21
Tööjõukulud	-1 347	-1 286	22
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-1 228	-1 167	8,9,10
Muud ärikulud	-59	-300	23
Kokku ärikasum (-kahjum)	1 195	-1 581	
Kasum (kahjum) tütar- ja sidusettevõtjatelt	7	68	
Kasum (kahjum) finantsinvesteeringutelt	-103	-4 647	
Intressikulud	-79	-89	
Muud finantstulud ja -kulud	-315	-212	24
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	705	-6 461	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	705	-6 461	
Emaettevõtja aktsionäri/osaniku osa kasumist (kahjumist)	419	-4 065	
Vähemusosaluse osa kasumist (kahjumist)	286	-2 396	

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

(tuhandetes eurodes)

	2015	2014	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	1 195	-1 581	
Korrigeerimised			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	1 228	1 167	8,9,10
Muud korrigeerimised	-575	1 650	32
Kokku korrigeerimised	653	2 817	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-7	743	
Varude muutus	345	-386	
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	88	-131	
Makstud intressid	-71	-68	
Laekumised sihtfinantseerimisest	66	0	
Kokku rahavood äritegevusest	2 269	1 394	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-934	-460	8,9,10
Laekunud tütarettevõtjate müügist	0	2	
Tasutud muude finantsinvesteeringute soetamisel	-1	0	6
Antud laenud	-36	-251	
Antud laenude tagasimaksed	90	162	
Laekunud intressid	8	27	
Muud laekumised investeerimistegevusest	524	0	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-349	-520	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	0	1 028	
Saadud laenude tagasimaksed	-1 176	-1 522	
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-362	-260	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-1 538	-754	
Kokku rahavood	382	120	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	445	325	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	382	120	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	827	445	

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

(tuhandetes eurodes)

						Kokku
	Emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital				Vähemososalus	
	Osakapital nimiväärtuses	Ülekurss	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)		
31.12.2013	55	2 914	111	3 366	3 809	10 255
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	-4 065	-2 396	-6 461
31.12.2014	55	2 914	111	-699	1 413	3 794
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	0	419	286	705
31.12.2015	55	2 914	111	-280	1 699	4 499

Andmed oskapitali kohta on avaldatud Lisas 17.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

OÜ Primos on Eestis registreeritud ja tegutsev ettevõte. Seisuga 31.12.2015 koostatud raamatupidamisaruandesse on konsolideeritud OÜ Primos (emaettevõtte) ja tema tütarettevõtted.

Koostamise alused

2015. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Raamatupidamise seadusega ja seda täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantavad juhendid.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes. Kasumi kirjendamisel on kasutatud kasumiaruande skeemi nr. 1.

Kontserni kuuluvad ettevõtted kasutavad olulises osas ühtseid hindamisaluseid ja arvestuspõhimõtteid.

Konsolideeritud aruande koostamine

Tütarettevõtted

Tütarettevõtted on ettevõtted, mille üle emaettevõttel on kontroll. Tütarettevõtet loetakse kontrolli all olevaks, kui emaettevõtte omanduses on otse või tütarettevõtete kaudu rohkem kui 50% tütarettevõtte hääleõiguslikest aktsiatest või osakapitalist, või kui emaettevõtte kontrollib tütarettevõtte finants- ja tegevuspoliitikat lepingu või kokkuleppe alusel, või kui emaettevõttel on õigus nimetada või tagasi kutsuda enamust tegevjuhtkonna ja kõrgema juhtorgani liikmetest (lisa 31). Investeeringud tütarettevõtetesse on emaettevõtte konsolideerimata aruandes kajastatud soetusmaksumuses, mis on korrigeeritud investeeringu väärtuse langusest tulenevate allahindlustega.

Tehingud vähemusosalusega

Kontsern käsitleb vähemusosalusega tehtavate tehingute puhul vähemusosalus kui kontsernivälist kolmandat osapoolt. Osaluse müügist vähemusosanikele tulenev kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes. Vähemusosaluse soetamisel kajastatakse ostuhinna ja soetatud osalusele vastavate netovarade bilansilise väärtuse erinevus firmaväärtusena. Äriühendused

Kõiki sõltumatute osapoolte vahel toimuvaid äriühendusi kajastatakse kontserni raamatupidamisarvestuses ostumeetodil, mille rakendamisel kajastatakse omandatud osalust soetusmaksumuses. Ostumeetodit rakendatakse omandamise kuupäeva seisuga. Selle kuupäeva seisuga määratakse omandatud osaluse soetusmaksumus, omandatud netovara väärtus ja tekkinud (positiivne või negatiivne) firmaväärtus. Lisaks omandatud osaluse soetusmaksumusele kajastatakse omandatud osaluse soetusmaksumuses ka omandamisega otseselt seotud väljaminekud.

Sidusettevõtted

Sidusettevõtteks loetakse ettevõtet, mille üle omatakse olulist mõju. Olulist mõju eeldatakse juhul, kui investorettevõtte omanduses on otse või tütarettevõtete kaudu rohkem kui 20% sidusettevõtte hääleõigusega aktsiatest või osakapitalist. Investeeringud sidusettevõtetesse on konsolideerimata aruandes kajastatud soetusmaksumuses.

Konsolideerimine

Konsolideerimisel on rida-realt liidetud ema- ja tütarettevõtete kõik finantsnäitajad ning elimineeritud kõik kontserni kuuluvate ettevõtete vahelised tehingud, vastastikused saldod ja realiseerumata kasumid. Vähemusosalus emaettevõtte kontrolli all olevate ettevõtete tulemusel ja omakapitalis on konsolideeritud bilansis kajastatud omakapitali koosseisus eraldi emaettevõtte omanikele kuuluvast omakapitalist ning konsolideeritud koondkasumiaruandes eraldi kirjel. Välismaal asuvate tütarettevõtete konsolideerimiseks arvestatakse nende aruanded välisvaluutast ümber eurodesse.

Finantsvarad

Finantsvaradeks loetakse raha, lühiajalisi finantsinvesteeringuid, nõudeid ostjate vastu ja muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid.

Finantsvarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstud või saadud tasu õiglase väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvara soetamisega otseselt seotud tehingukulutusi.

Finantsvara eemaldatakse bilansist siis, kui ettevõtte kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolele üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest.

Finantsvara oste ja müüke kajastatakse järjepidevalt väärtuspäeval st päeval, mil ettevõtte saab ostetud finantsvara omanikuks või kaotab omandiõiguse müüdud finantsvara üle.

Raha

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse raha kassas ja pangas, nõudmiseni hoiuseid ja lühiajalisi pangadeposiite ning rahaturufondi osakuid.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused

Välisvaluutapõhised tehingud

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval kehtinud Euroopa Keskpanka valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused seisuga 31. detsember on ümber hinnatud eurodesse bilansipäeval kehtinud Euroopa Keskpanka valuutakursside alusel. Ümberhindamise tulemusena saadud kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes tulu või kuluna.

Finantsinvesteeringud

Lühiajalised finantsinvesteeringud

Lühiajalised finantsinvesteeringud aktsiatesse ja võlakirjadesse on bilansis hinnatud lähtudes nende õiglasest väärtusest. Õiglase väärtuse hindamisel on aluseks finantsinvesteeringu turuväärtus bilansipäeval. Juhtudel kui õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, on lühiajalised finantsinvesteeringud hinnatud bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses.

Muud pikaajalised finantsinvesteeringud

Muud pikaajalised finantsinvesteeringud, v.a. lunastustähtajani hoitavad finantsinstrumendid, on bilansis kajastatud õiglase väärtuse meetodil. Väärtuse muutusest tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes.

Muud pikaajalised finantsinvesteeringud, mida ettevõtte kavatseb hoida lunastustähtajani, kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Muud pikaajalised finantsinvesteeringud aktsiatesse ja teistesse omakapitaaliinstrumentidesse, mille õiglase väärtuse ei ole usaldusväärselt hinnatav, kajastatakse soetusmaksumuses, millest on vajadusel maha arvatud väärtuse langusega seotud allahindlus.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuded ostjate vastu

Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud lähtudes tõenäoliselt laekuvatest summadest. Iga kliendi laekumata arveid hinnatakse eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Nõuded on bilansis alla hinnatud tõenäoliselt laekuva summani ning allahindlus on kajastatud bilansireal "Ebatõenäoliselt laekuvad arved". Ebatõenäoliselt laekuvaid nõudesummasid, mida ei saa või ei ole majanduslikult otstarbekas tagasi nõuda, käsitletakse lootusetutena. Selliseid summasid arvestatakse bilansiväliselt. Aruandeperioodil laekunud, eelnevalt kuludesse kantud nõuded on kajastatud ebatõenäoliselt laekuvate nõuete summa korrigeerimisena ja kulu vähendusena aruandeperioodi kasumiaruandes kirjel "Mitmesugused tegevuskulud".

Varud

Valmis- ja lõpetamata toodang on võetud arvele tootmisomahinnas, mis koosneb nendest otsestest ja kaudsetest tootmisväljaminekutest, ilma milleta varud ei oleks praeguses olukorras ja asukohas.

Muud varud võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukuludest ja muudest otsestest kulutustest. Varusid kajastatakse bilansis nende soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses, sõltuvalt sellest, kumb on madalam. Varude soetusmaksumuse kulusse kandmisel kasutatakse kontsernis valdavalt FIFO meetodit.

Optika-, laser-, elektroonilisel ja spektraalsel tehnoloogial põhinevate seadmete tootmisel lähtutakse varude soetusmaksumuse kindlaksmääramisel konkreetselt iga objekti soetamiseks tehtud kulutustest (individuaalmaksumuse meetod), kuna üksikud varude objektid on üksteisest selgelt eristatavad.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteering on vara, mida ettevõtte hoiab kas omanikuna või kapitalirendi tingimustel rendituna renditulu teenimise, väärtuse kasvu või mõlemal eesmärgil. Kinnisvarainvesteering kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ka soetamisega otseselt seonduvaid tehingutasusid ning millest on maha arvatud akumuliseeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Kinnisvarainvesteeringute amortiseerimiseks kasutatakse materiaalse põhivara analoogsete gruppide amortiseerimiseks kasutatavaid amortisatsiooninorme.

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalne põhivara

Materiaalse põhivara kajastamisel bilansis on selle soetusmaksumusest maha arvatud akumulieeritud kulum ja vara väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Ehitatavaid kinnisvaraobjekte kajastatakse materiaalse põhivarana soetusmaksumuses kuni ehitustegevuse lõpetamiseni. Alles seejärel toimub nende varaobjektide ümberklassifitseerimine kinnisvarainvesteeringuteks.

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest olulistest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt komponentide kasulikule elueale.

Olulisuse printsiibist lähtudes kajastatakse põhivarana need varaobjektid, mille soetusmaksumus ületab 640 eurot ja mille kasulik eluiga on üle ühe aasta.

Kõigis kontserni ettevõtetes kasutatakse materiaalse põhivara amortiseerimisel lineaarset meetodit.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara võetakse arvele ja kajastatakse bilansis lähtudes samadest põhimõtetest, mida rakendatakse materiaalsele põhivarale.

Oma tarbeks valmistatud immateriaalse põhivara puhul on tootmise tööjõu ja tootmishoonete üldkulud varadele jagatud lähtudes ettevõtte normaalsest tootmismahtudest. Edaspidi kajastatakse immateriaalset põhivara bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Üldjuhul kantakse uurimis- ja arenguväljaminekud kuludesse. Erandiks on arenguväljaminekud, mis on identifitseeritavad ja mis tõenäoliselt osalevad tulu genereerimisel järgmistel perioodidel. Arenguväljaminekud on kulutused, mis tehakse vajalike uurimistulemuste rakendamisel uute optika-, laser-, elektroonilisel ja spektraalsel tehnoloogial põhinevate konkreetsete toodete ja teenuste väljatöötamiseks.

Firmaväärtus on vahe omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara õiglase väärtuse vahel. Firmaväärtust kajastatakse bilansis sarnaselt muule immateriaalsele põhivarale tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Vara väärtuse langus

Piiramata kasutuseaga materiaalse põhivara (maa, püsiva väärtusega kunstiteosed, muuseumieksponaadid, raamatud) ning amortiseeritavate varade puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust igal bilansipäeval ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust kas üksiku varaobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada (cash generating unit).

Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel bilansikuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud (v.a firmaväärtus, mille allahindlusi ei tühistata). Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes põhivara allahindluse kulu vähendamisena.

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Maa	ei amortiseerita
Ehitised ja rajatised	10-50 aastat
Muud masinad ja seadmed	2-20 aastat
Muu inventar	2-5 aastat
Arenguväljaminekud	5 aastat
Litsentsid, patendid, kaubamärgid	4-20 aastat
Firmaväärtus	5 aastat

Materiaalsele põhivarale määratud amortisatsiooninormid vaadatakse üle, kui on ilmnunud asjaolusid, mis võivad oluliselt muuta põhivara või põhivaragrupi kasulikku eluiga. Hinnangute muutuste mõju kajastub aruandeperioodis ja järgnevatel perioodides.

Kui materiaalse põhivara objektile on tehtud selliseid kulutusi, mis vastavad põhivara mõistele, siis need kulutused lisatakse põhivara objekti soetusmaksumusele.

Kui materiaalse põhivara objektile on tehtud selliseid parendustöid, mis tõstavad objekti võimet osaleda tulevikus majandusliku kasu

loomisel, siis need kulutused lisatakse põhivara objekti soetusmaksumusele.

Muud kulutused, mis pigem säilitavad põhivara võimet luua majanduslikku kasu, kajastatakse aruandeperioodi kuludes.

Immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale immateriaalse põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast. Kui immateriaalse vara kasuliku eluiga ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, eeldatakse, et kasulik eluiga on 5 aastat.

Rendid

Kapitalirendiks loetakse rendisuhet, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Ülejäänud rendilepinguid käsitletakse kasutusrendina.

Kontsern kui rendileandja

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt muule ettevõtja bilansis kajastatavale varale. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Kontsern kui rentnik

Kapitalirendi alusel renditud vara kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksede miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Makstavad rendimaksed jagatakse finantskuluks ja kohustuse vähendamiseks. Finantskulud kajastatakse rendiperioodi jooksul.

Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

Finantskohustused

Finantskohustusteks loetakse tarnijatele tasumata arveid ning lühi- ja pikaajalisi võlakohustusi. Finantskohustused kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses. Finantskohustus eemaldatakse bilansist siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Eraldised ja tingimuslikud kohustused

Eraldised

Eraldisi moodustatakse kontsernis ja kajastatakse bilansis nende kohustuste osas, mille realiseerumise aeg või summa pole kindlad. Eraldise suuruse ja realiseerumisaaja määramisel tuginetakse juhtkonna või vastava ala ekspertide hinnangutele.

Eraldis kajastatakse juhul kui kontsernil on enne bilansipäeva tekkinud juriidiline või tegevusest tingitud kohustus, eraldise realiseerumine ressursside väljamineku näol on tõenäoline (üle 50%) ning eraldise suurus on usaldusväärselt määratav.

Eraldise realiseerumisega kaasnevat kulutusi hinnatakse bilansipäeva seisuga ning eraldise suurust hinnatakse uuesti igal bilansipäeval. Juhul kui eraldis realiseerub tõenäoliselt rohkem kui ühe aasta pärast, kajastatakse seda diskonteeritud nüüdisväärtuses.

Diskonteerimisel võetakse aluseks sarnaste kohustuste suhtes turul valitsev intressimäär.

Tingimuslikud kohustused

Tingimuslikeks kohustusteks klassifitseeritakse need kohustused, mille realiseerumise tõenäosus jääb alla 50% või nende suuruse hindamine ei ole usaldusväärne. Tingimuslike kohustuste üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Sihtfinantseerimine

Kontsern on lähtunud sihtfinantseerimiste kajastamisel brutomeetodist.

Tegevuse sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimine muutub sissenõutavaks ja sihtfinantseerimisega seotud sisulised tingimused on täidetud. Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustusena.

Tulud

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui olulised omandiga seonduvad riskid ja hüved on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Tulu teenuste müügist kajastatakse lähtudes valmidusastme meetodist, teenuse osutamisest saadavad tulud ja kasum kajastatakse proportsionaalselt samades perioodides nagu teenuse osutamisega kaasnevad kulutused.

Tulenevalt madalamast hinnangust tasumise tõenäosusele kajastatakse viiviste laekumisi erandina kassapõhise printsiibi järgi.

Intressitulud kajastatakse lähtudes vara sisemisest intressimäärast.

Maksustamine**Ettevõtte tulumaks**

Vastavalt Eesti Vabariigi seadustele ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Kehtiv maksumäär on 20% ; tasumisele kuuluv maksusumma moodustab 20/80 netoväljamaksest.

Maksustamissüsteemi eripära tõttu ei teki ajutisi erinevusi varade ja kohustuste maksustamisväärtuste ning raamatupidamislike jääkväärtuste vahel ning seetõttu ei teki ka edasilükkunud tulumaksuvarasid ja -kohustusi.

Dividendidelt makstav ettevõtte tulumaks kajastatakse tulumaksukuluna ning -kohustusena dividendide väljakuulutamise hetkel, sõltumata perioodist, mille eest dividendid välja kuulutatakse või millal dividendid tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksmisele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Seotud osapooled

Seotud osapoolteks loetakse isikut või ettevõtet, kes on seotud Primos OÜ-ga sel määral, et nendevahelised tehingud ei pruugi toimuda turutingimustel.

Isik või selle isiku lähedane pereliige on seotud osapool, kui see isik:

- (a) on Primos OÜ või selle tütarettevõtete juhtkonna liige; või
- (b) omab kontrolli või olulist mõju Primos OÜ üle.

Ettevõtte on seotud osapool, kui kehtib üks või mitu järgmistest tingimustest:

- (a) ettevõtte ja Primos OÜ on ühise kontrolli all;
- (b) üks ettevõtte on kolmanda osapoole poolt kontrollitav ettevõtte ja teine ettevõtte on selle kolmanda osapoole olulise mõju all olev ettevõtte;
- (c) ettevõtte omab Primos OÜ üle kontrolli või olulist mõju;
- (d) ettevõtte on Primos OÜ kontrolli või olulise mõju all;
- (e) ettevõtted, mille üle Primos OÜ juhtkonna liige (või nende lähedased pereliikmed) omab kontrolli või olulist mõju;
- (f) ettevõtted, mille juhtkonda kuuluvad isikud (või nende lähedased pereliikmed), kes omavad kontrolli või olulist mõju Primos OÜ üle.

Võimalike seotud osapoolte vaheliste suhete tuvastamisel on arvesse võetud suhte sisu, mitte ainult selle õiguslikku vormi.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustuste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansi kuupäeva, 31. detsembri 2015 ja aruande koostamise kuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Lisa 2 Nõuded ja ettemaksed

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2015	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	448	448	0	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	99	99	0	0	4
Muud nõuded	491	490	1	0	
Laenunõuded	318	317	1	0	7
Intressinõuded	169	169	0	0	7
Viitlaekumised	4	4	0	0	
Ettemaksed	5	5	0	0	
Tulevaste perioodide kulud	5	5	0	0	
Sihtfinantseerimise nõue	22	22	0	0	16
Muud nõuded	1 525	1 525	0	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	2 590	2 589	1	0	

	31.12.2014	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	382	382	0	0	
Nõuded seotud osapoolte vastu	18	18	0	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	96	96	0	0	4
Muud nõuded	1 007	1 007	0	0	
Laenunõuded	684	684	0	0	7
Intressinõuded	320	320	0	0	7
Viitlaekumised	3	3	0	0	
Ettemaksed	56	56	0	0	
Tulevaste perioodide kulud	1	1	0	0	
Muud makstud ettemaksed	55	55	0	0	
Sihtfinantseerimise nõue	87	87	0	0	16
Muud nõuded	1 713	1 713	0	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	3 359	3 359	0	0	

1. 2015.aastal OÜ Primose kontsernis tunnistati lootusetuks laekuvateks nõueteks järgmised nõuded:

- laenunõue summas 266 tuhat EUR ja arvestatud intressid summas 149 tuhat EUR,
- ostja võlgnevus summas 9 tuhat eurot (vt lisa 21).

2015. aastal laekus 324 tuhat eurot varem ebatõenäoliseks tunnustatud nõudest.

2014.aastal OÜ Primose kontsernis tunnistati lootusetuks laekuvateks nõueteks järgmised nõuded:

- ostjate võlgnevused summas 580 tuhat eurot (vt lisa 21),
- laenud põhisummas 411 tuhat eurot ,
- intressinõuded summas 84 tuhat eurot ,
- pikaajalised nõuded aktsiatehingutest summas 2 661 tuhat eurot.

2. Intressinõuded sisaldavad nõuded seotud osapoolte vastu seisuga 31.12.2015.a. summas 38 tuhat eurot (seisuga 31.12.2014.a. 26 tuhat eurot). Laenunõuded sisaldavad nõuded seotud osapoolte vastu summas 242 tuh eur (seisuga 31.12.2014 246 tuhat eurot).

Lisa 3 Varud

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014
Tooraine ja materjal	156	176
Lõpetamata toodang	731	698
Lõpetamata ehitised	680	698
Muu lõpetamata toodang	51	0
Valmistoodang	263	281
Müügiks ostetud kaubad	1 398	1 771
Müügiks ostetud kinnistud	1 371	1 754
Müügiks ostetud muud kaubad	27	17
Ettemaksed varude eest	46	13
Kokku varud	2 594	2 939

Real "Müügiks ostetud kinnistud" ja "Lõpetamata ehitised" on kajastatud müügiks ostetud detailplaneeringuga krundid ja ehitusjärgus elamud. Juhtkonna hinnangul on varud bilansipäeva seisuga kajastatud soetusmaksumuses, mis ei ületa varude neto realiseerimiväärtust ja puudub vajadus varude allahindamiseks.

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2015		31.12.2014	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks	0	1	0	0
Käibemaks	42	43	41	4
Üksikisiku tulumaks	0	37	0	34
Sotsiaalmaks	0	69	0	61
Kohustuslik kogumispension	0	3	0	3
Töötuskindlustusmaksed	0	4	0	4
Ettemaksukonto jääk	57		55	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	99	157	96	106

Vt Lisad 2 ja 14

Lisa 5 Sidusettevõtjate aktsiad ja osad

(tuhandetes eurodes)

Sidusettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon					
Sidusettevõtja registrikood	Sidusettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2014	31.12.2015
	LDI International Inc.	Kanada	Teenuste müük, arendustegevus	22	22
12880213	Lunar Rail OÜ	Eesti	Veoteenuste müük	25	25

Sidusettevõtjate aktsiad ja osad, detailne informatsioon				
Sidusettevõtja nimetus	31.12.2014	Omandamine	Muud muutused	31.12.2015
LDI International Inc.	0	0	0	0
Lunar Rail OÜ	0	1	0	1
Kokku	0	1	0	1

Omandatud osalused			
Sidusettevõtja nimetus	Omandatud osaluse %	Omandamise kuupäev	Omandatud osaluse soetusmaksumus
Lunar Rail OÜ	25	15.07.2015	1

Sidusettevõtted Skalar-LDI OÜ ja Dasa-Zert-Baltic OÜ 2015 aastal olid kustutatud äriregistrist ära.

Lisa 6 Pikaajalised finantsinvesteeringud

(tuhandetes eurodes)

		Kokku
	Aktsiad ja osad	
31.12.2013	35	35
31.12.2014	35	35
Kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses	35	35
		Kokku
	Aktsiad ja osad	
31.12.2014	35	35
31.12.2015	35	35

Lisa 7 Muud nõuded

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Laenunõuded	318	317	1	0	5-8%	EUR	30.06.2017	2
Intressinõuded	169	169	0	0	-	EUR	31.12.2016	2
Viitlaekumised	4	4	0	0				
Kokku muud nõuded	491	490	1	0				

	31.12.2014	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Laenunõuded	684	684	0	0	6-12%	EUR,CAD	31.12.2015	2
Intressinõuded	320	320	0	0	-	EUR,CAD	31.12.2015	2
Viitlaekumised	3	3	0	0				
Kokku muud nõuded	1 007	1 007	0	0				

Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud

(tuhandetes eurodes)

Soetusmaksumuse meetod			
			Kokku
	Maa	Ehitised	
31.12.2013			
Soetusmaksumus	1 109	3 755	4 864
Akumuleeritud kulum	0	-1 826	-1 826
Jääkmaksumus	1 109	1 929	3 038
Amortisatsioonikulu	0	-196	-196
Allahindlused väärtuse languse tõttu	0	-83	-83
31.12.2014			
Soetusmaksumus	1 109	3 672	4 781
Akumuleeritud kulum	0	-2 022	-2 022
Jääkmaksumus	1 109	1 650	2 759
Amortisatsioonikulu	0	-196	-196
31.12.2015			
Soetusmaksumus	1 109	3 672	4 781
Akumuleeritud kulum	0	-2 218	-2 218
Jääkmaksumus	1 109	1 454	2 563

	2015	2014
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu	290	230
Kinnisvarainvesteeringute otsesed haldamiskulud	63	26

OÜ Primos kontsern kajastab kinnisvarainvesteeringuid soetusmaksuses kuna kinnisvaraobjekti hindamine õiglasesse väärtusesse on komplekteeritud võrreldavate tehingute puudumise tõttu, seega juhtkonna hinnangul staadioni õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata mõistliku kulu ja pingutusega.

Lisa 9 Materiaalne põhivara

(tuhandetes eurodes)

	Maa	Ehitised	Muud masinad ja seadmed	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata projektid	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	Kokku
31.12.2013								
Soetusmaksumus	532	8 562	9 297	9 297	83	169	169	18 643
Akumuleeritud kulum	0	-2 403	-6 115	-6 115	-57	0	0	-8 575
Jääkmaksumus	532	6 159	3 182	3 182	26	169	169	10 068
Ostud ja parendused	0	157	428	428	9	103	103	697
Lisandumised äriühenduste kaudu	0	0	-2 327	-2 327	0	0	0	-2 327
Amortisatsioonikulu	0	-446	-229	-229	-14	0	0	-689
Ümberklassifitseerimised	0	13	0	0	0	-13	-13	0
Ümberklassifitseerimine ettemaksetest	0	13	0	0	0	-13	-13	0
Muud muutused	0	0	0	0	0	-28	-28	-28
31.12.2014								
Soetusmaksumus	532	8 732	2 155	2 155	92	231	231	11 742
Akumuleeritud kulum	0	-2 849	-1 101	-1 101	-71	0	0	-4 021
Jääkmaksumus	532	5 883	1 054	1 054	21	231	231	7 721
Ostud ja parendused	0	646	964	964	146	67	67	1 823
Amortisatsioonikulu	0	-478	-371	-371	-12	0		-861
Ümberklassifitseerimised	0	27	76	76	0	-103	-103	0
31.12.2015								
Soetusmaksumus	532	9 405	3 195	3 195	238	195	195	13 565
Akumuleeritud kulum	0	-3 327	-1 472	-1 472	-83	0	0	-4 882
Jääkmaksumus	532	6 078	1 723	1 723	155	195	195	8 683

Kapitalirendikohustused on kajastatud lisas 13.

Lisa 10 Immateriaalne põhivara

(tuhandetes eurodes)

	Firmaväärtus	Arenguväljaminekud	Kontsessioonid, patendid, litsentsid, kaubamärgid	Kokku
31.12.2013				
Soetusmaksumus	333	470	71	874
Akumuleeritud kulum	-66	-23	-57	-146
Jääkmaksumus	267	447	14	728
Ostud ja parendused		28	6	34
Amortisatsioonikulu	-67	-125	-7	-199
31.12.2014				
Soetusmaksumus	333	498	77	908
Akumuleeritud kulum	-133	-148	-64	-345
Jääkmaksumus	200	350	13	563
Ostud ja parendused	0	0	6	6
Amortisatsioonikulu	-67	-94	-10	-171
31.12.2015				
Soetusmaksumus	333	498	83	914
Akumuleeritud kulum	-200	-242	-74	-516
Jääkmaksumus	133	256	9	398

Lisa 11 Kapitalirent

(tuhandetes eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Ehitised	360	149	211	0	6kuu Euribor+2%	EUR	16.06.2017
Masinad ja seadmed	1 174	304	870	0	6kuu Euribor+0,6-3,55%	EUR	16.12.2020
Kapitalirendikohustused kokku	1 534	453	1 081	0			

	31.12.2014	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Ehitised	504	144	360	0	6kuu Euribor+2%	EUR	16.06.2017
Masinad ja seadmed	498	148	350	0	6kuu Euribor+0,6-3,55%	EUR	05.09.2019
Kapitalirendikohustused kokku	1 002	292	710	0			

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2015	31.12.2014
Ehitised	1 131	1 183
Masinad ja seadmed	1 371	603
Kokku	2 502	1 786

Kapitalirendiga seotud kohustused on esitatud lisas 13.

2015.aasta jooksul soetati kapitalirendi tingimustel 3 masinat soetusmaksumusega 971 tuhat eurot.

Lisa 12 Kasutusrent

(tuhandetes eurodes)

Aruandekohustuslane kui rendileandja

	2015	2014
Kasutusrenditulu	296	222
Järgmiste perioodide kasutusrenditulu mittekatkestatavatest lepingutest		
	31.12.2015	31.12.2014
12 kuu jooksul	182	178
1-5 aasta jooksul	832	964
Üle 5 aasta	0	69
Rendile või üürile antud varade bilansiline jääkmaksumus		
Kinnisvarainvesteeringud	1 783	1 857
Masinad ja seadmed	32	0
Kokku	1 815	1 857

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2015	2014
Kasutusrendikulu	1	65
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest		
	31.12.2015	31.12.2014
12 kuu jooksul	4	1

1-5 aasta jooksul	3	0
-------------------	---	---

Kontsern rentis 2015. aastal kasutusrendi tingimusel 1 sõiduautot ja 4 seadet. Seadmete rendiperiood on 36 kuud.

Lisa 13 Laenukohustused

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Lühiajalised laenud								
Pikaajalise laenu lühiajaline osa	279	279			2%+ 6 kuu EURIBOR	EUR	27.12.2018	
Lühiajaline laen omanikult	6 460	6 460			0-8%	EUR	31.12.2016	25
Lühiajalised laenud kokku	6 739	6 739						
Pikaajalised laenud								
Pikaajaline laen krediidasutusest*	1 561	0	1 561	0	2%+ 6 kuu EURIBOR	EUR	27.12.2018	
Pikaajaline laen omanikult**	836	0	836	0	0%	EUR	31.12.2019	25
Pikaajalised laenud kokku	2 397	0	2 397	0				
Kapitalirendikohustused kokku	1 534	453	1 081	0				11
Laenukohustused kokku	10 670	7 192	3 478	0				

	31.12.2014	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Lühiajalised laenud								
Pikaajalise laenu lühiajaline osa	525	525			2%+ 6 kuu EURIBOR	EUR	27.12.2018	
Lühiajaline laen sidusettevõtelt	6	6			0%	EUR	31.12.2015	
Lühiajaline laen omanikult	5 911	5 911			0-8%	EUR	31.12.2015	25
Lühiajalised laenud kokku	6 442	6 442						
Pikaajalised laenud								
Pikaajaline laen krediidasutusest*	1 650	0	1 650	0	2%+ 6 kuu EURIBOR	EUR	27.12.2018	
Pikaajaline laen omanikult**	1 929	0	1 929	0	0%	EUR	31.12.2017	25
Pikaajalised laenud kokku	3 579	0	3 579	0				
Kapitalirendikohustused kokku	1 002	292	710	0				11
Laenukohustused kokku	11 023	6 734	4 289	0				

* Panga kasuks on seatud pikaajalise laenu tagatiseks hüpoteek Tallinnas, Kopliaranna tn 49 summas 6 071 tuhat eurot ja Marati tn 12a asuval tootmismaale summas 415 tuhat eurot.

Kinnistu õiglane väärtus seisuga 31.12.2015 on 2 725 tuhat eurot (seisuga 31.12.2014 2 725 tuhat eurot).

** Omanikult saadud pikaajalised laenud on diskonteeritud sisemise intressimääraga 3-6% vastavalt laenu otstarbele.

Lisa 14 Võlad ja ettemaksed

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	214	214	0	0	
Võlad töövõtjatele	138	138	0	0	
Maksuvõlad	157	157	0	0	4
Muud võlad	1 862	1 862	0	0	
Muud viitvõlad	1 862	1 862	0	0	
Saadud ettemaksed	151	151	0	0	
Kokku võlad ja ettemaksed	2 522	2 522	0	0	

	31.12.2014	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	292	292	0	0	
Võlad töövõtjatele	119	119	0	0	
Maksuvõlad	106	106	0	0	4
Muud võlad	1 860	1 860	0	0	
Muud viitvõlad	1 860	1 860	0	0	
Saadud ettemaksed	54	54	0	0	
Kokku võlad ja ettemaksed	2 431	2 431	0	0	

Lisa 15 Eraldised

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2013	Kasutamine	31.12.2014
Kokku eraldised	573	0	573
Lühiajalised	573	0	573
	31.12.2014	Kasutamine	31.12.2015
Kokku eraldised	573	-573	0
Lühiajalised	573	-573	0

2015 aastal kasutati lühiajalist eraldist finantsinvesteeringute mahakandmisest tekkinud kahjumi katteks. (Vt Lisa nr 19)

Lisa 16 Sihtfinantseerimine

(tuhandetes eurodes)

Varad bruto soetusmaksumuses

2015. aastal olid edukalt auditeeritud Euroopa Liidu toetusfondidest finantseeritavad projektid BONAS ja DELICATE. Seisuga 31.12.2015 sihtfinantseerimise nõue moodustas 22 tuhat eurot (2014 aastal 87 tuhat eurot). Aruandeaastal oli kajastatud tulu sihtfinantseerimisest summas 1 tuhat eurot (2014.aastal summas 13 tuhat eurot). Sihtfinantseerimise kohustused ja tagastusnõuded puuduvad.

Lisa 17 Osakapital

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014
Osakapital	55	55
Osade arv (tk)	1	1

Lisa 18 Müügitulu

(tuhandetes eurodes)

	2015	2014
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	6 112	3 317
Holland	14	21
Itaalia	8	112
Hispaania	10	4
Läti	7	9
Suurbritannia	0	25
Soome	10	10
Prantsusmaa	40	0
Poola	26	0
Portugal	9	0
Müük Euroopa Liidu riikidele, muud	3	2
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	6 239	3 500
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike		
Hiina	19	11
Korea Vabariik	19	37
Šveits	242	46
Norra	9	7
Island	104	52
Argentina	0	11
Venemaa	0	7
Omaan	0	7
Kuveit	30	0
Müük väljaspool Euroopa Liidu riike, muud	60	14
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike, kokku	483	192
Kokku müügitulu	6 722	3 692
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Mõõte-, katse- ja navigatsiooniseadmete tootmin	262	283
Stivideerimistulud	2 326	1 805
Sadamatasud	1 013	603
Laoteenus	424	249
Renditeenused	267	222
Kinnisvara müük	2 344	451
Muud teenused ja kaubad	86	79
Kokku müügitulu	6 722	3 692

Lisa 19 Muud äritulud

(tuhandetes eurodes)

	2015	2014	Lisa nr
Tulu sihtfinantseerimisest	1	13	16
Trahvid, viivised ja hüvitised	12	0	
Eraldise tuludesse kandmine	573	0	
Muud	18	20	
Kokku muud äritulud	604	33	

Lisa 20 Kaubad, toore, materjal ja teenused

(tuhandetes eurodes)

	2015	2014
Tooraine ja materjal	-2 056	-427
Energia	-327	-342
Elektrienergia	-71	-55
Kütus	-256	-287
Transpordikulud	-195	-90
Üür ja rent	0	-53
Ostetud teenused	-436	-344
Hoolduskulud	-41	0
Kindlustus	-16	-23
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	-3 071	-1 279

Lisa 21 Mitmesugused tegevuskulud

(tuhandetes eurodes)

	2015	2014	Lisa nr
Üür ja rent	0	-12	
Lähetuskulud	-16	-36	
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	-9	-580	2
Ostetud teenused	-344	-334	
Juriidiline teenus	0	-41	
IT-teenused	-4	0	
Kindlustusmaksed	-8	-5	
Reklaamikulud jms	-3	-37	
Muud	-42	-229	
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-426	-1 274	

Lisa 22 Tööjõukulud

(tuhandetes eurodes)

	2015	2014
Palgakulu	-1 011	-961
Sotsiaalmaksud	-336	-325
Kokku tööjõukulud	-1 347	-1 286
Töötajate keskmine arv taandatud täistööajale	57	63

Lisa 23 Muud ärikulud

(tuhandetes eurodes)

	2015	2014
Trahvid, viivised ja hüvitised	0	-204
Kohalikud maksud	-50	-54
Muud	-9	-42
Kokku muud ärikulud	-59	-300

Lisa 24 Muud finantstulud ja -kulud

(tuhandetes eurodes)

	2015	2014
Kasum (kahjum) valuutakursi muutustest	-31	30
Kasum, - kahjum laenude diskonteerimisest	-300	-337
Intressitulud	16	95
Kokku muud finantstulud ja -kulud	-315	-212

Intressitulud sisaldavad intressitulu seotud osapooltele antud laenudelt summas 12 tuhat eurot (seisuga 31.12.2014 10 tuhat eurot) (lisa 25).

Lisa 25 Seotud osapooled

(tuhandetes eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2015		31.12.2014	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
Sidusettevõtjad	0	0	0	6
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	306	9 103	289	9 647

2015	Ostud	Antud laenud	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	658	16	0	840
2014	Ostud	Antud laenud	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	231	228	1 085

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2015	2014
Arvestatud tasu	174	133

Nõuded seotud osapoolte vastu seisuga 31.12.2015.a. koosnevad laenude põhisummast 257 tuhat eurot, intressinõuetest summas 38 tuhat eurot ning muudest nõuetest summas 11 tuhat eurot (seisuga 31.12.2014.a. laenude põhisummast 246 tuhat eurot, intressinõuetest summas 26 tuhat eurot ning muudest nõuetest summas 16 tuhat eurot). Arvestatud intressitulu on 12 tuhat eurot (2014.a on 10 tuhat eurot). Kohustused seotud osapoolte ees seisuga 31.12.2015.a. moodustavad laenud omaniku ees põhisummast 7 296 tuhat eurot ja muud võlad omanikule summas 1 807 tuhat eurot (seisuga 31.12.2014.a. moodustavad laenud omaniku ees põhisummast 7 840 tuhat eurot ja muud võlad omanikule summas 1 807 tuhat eurot ja laenud sidusettevõtjate ees põhisummast 6 tuhat eurot). Samal perioodil omanikult saadud laenudelt oli arvestatud diskonteerimise finantskulu summas 300 tuhat eurot (2014.a oli 337 tuhat eurot). Seoses Silgas OÜ pankrotistumisega oli tunnistatud lootusetuks laenuõue Sigas OÜ vastu summas 12 tuhat eurot ja laekumata arved summas 9 tuhat eurot (2014 aastal 165 tuhat eurot ja intressinõue summas 5 tuhat eurot). Silgas OÜ pankrotimenetluses jaotati Primos OÜ kasuks 3 tuhat eurot. Laenuõuete ja -kohustuste tingimused on avalikustatud Lisades 7 ja 13.

Lisa 26 Sündmused pärast bilansipäeva

29. aprillil 2016.a. sõlmis OÜ Primos kompromissilepingu AS N-Terminal Grupp aktsionäridega, mille tulemusena olid lõpetatud kohtuvaidlused ning Primos OÜ omandas 37 333 AS N-Terminal Grupp aktsiat nominaalväärtusega 239 tuhat eurot.

31. mail 2016.a. OÜ Primos omandas Looand OÜ 100% osa nominaalväärtusega 3 tuhat eurot.

Lisa 27 Konsolideerimata bilanss

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2015	31.12.2014
Varad		
Käibevara		
Raha	186	5
Nõuded ja ettemaksed	266	5 223
Kokku käibevara	452	5 228
Põhivara		
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	7 471	7 566
Finantsinvesteeringud	3	3
Nõuded ja ettemaksed	160	166
Kinnisvarainvesteeringud	563	567
Materiaalne põhivara	1	1
Immateriaalne põhivara	281	322
Kokku põhivara	8 479	8 625
Kokku varad	8 931	13 853
Kohustused ja omakapital		
Kohustused		
Lühiajalised kohustused		
Laenukohustused	1 025	446
Võlad ja ettemaksed	1 884	1 862
Eraldised	0	573
Kokku lühiajalised kohustused	2 909	2 881
Pikaajalised kohustused		
Laenukohustused	4 205	4 871
Võlad ja ettemaksed	1 231	1 128
Kokku pikaajalised kohustused	5 436	5 999
Kokku kohustused	8 345	8 880
Omakapital		
Osakapital nimiväärtuses	55	55
Ülekurs	2 914	2 914
Kohustuslik reservkapital	111	111
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	1 893	3 939
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-4 387	-2 046
Kokku omakapital	586	4 973
Kokku kohustused ja omakapital	8 931	13 853

Lisa 28 Konsolideerimata kasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)

	2015	2014
Muud äritulud	573	0
Mitmesugused tegevuskulud	-13	-109
Tööjõukulud	-56	-49
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-45	-45
Muud ärikulud	0	-204
Kokku ärikasum (-kahjum)	459	-407
Kasum (kahjum) tütar- ja sidusettevõtjatelt	-4 974	-1 675
Intressikulud	-123	-77
Muud finantstulud ja -kulud	251	113
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	-4 387	-2 046
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-4 387	-2 046

Lisa 29 Konsolideerimata rahavoogude aruanne

(tuhandetes eurodes)

	2015	2014
Rahavood äritegevusest		
Ärikasum (kahjum)	459	-407
Korrigeerimised		
Põhivara kulum ja väärtuse langus	45	45
Muud korrigeerimised	-576	0
Kokku korrigeerimised	-531	45
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	10	1 825
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	0	-81
Kokku rahavood äritegevusest	-62	1 382
Rahavood investeerimistegevusest		
Laekunud tütarettevõtjate müügist	0	2
Antud laenud	-26	-599
Antud laenude tagasimaksed	87	158
Laekunud intressid	8	23
Muud laekumised investeerimistegevusest	324	0
Kokku rahavood investeerimistegevusest	393	-416
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenud	30	95
Saadud laenude tagasimaksed	-180	-1 090
Makstud intressid	0	-2
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-150	-997
Kokku rahavood	181	-31
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	5	36
Raha ja raha ekvivalentide muutus	181	-31
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	186	5

Lisa 30 Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne

(tuhandetes eurodes)

					Kokku
	Osakapital nimiväärtuses	Ülekurs	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2013	55	2 914	111	3 939	7 019
Aruandeaasta kasum (kahjum)				-2 046	-2 046
31.12.2014	55	2 914	111	1 893	4 973
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus				-7 566	-7 566
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil				7 566	7 566
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2014	55	2 914	111	1 893	4 973
Aruandeaasta kasum (kahjum)				-4 387	-4 387
31.12.2015	55	2 914	111	-2 494	586
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus				-7 471	-7 471
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil				7 471	7 471
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2015	55	2 914	111	-2 494	586

Lisa 31 Kontserni emaettevõtte otsesed tütarettevõtted
(tuhandetes eurodes)

Tütarettevõtte	Asukoht	Bilansiline väärtus emaettevõtte	
		Osalus 31.12.15	bilansis 31.12.15
AS Laser Diagnostic Instruments	Eesti Vabariik	50,5%	0
OÜ Alterate	Eesti Vabariik	100%	180
OÜ Glasstone	Eesti Vabariik	100%	292
OÜ Personal Power	Eesti Vabariik	100%	2 441
OÜ Commonbuild	Eesti Vabariik	100%	0
OÜ Metskasti-Metsakuru	Eesti Vabariik	100%	251
OÜ Primos Invest	Eesti Vabariik	100%	4 307
AS Logman Invest	Eesti Vabariik	36,2%	0
Kokku			7 471

Tabelis on ettevõtteid, milles OÜ Primos osalus on alla 50%. Need ettevõtted on kajastatud tütarettevõtetena kuna nad on OÜ Primos kontrolli all.

Lisa 32 Muud mitterahalised korrigeerimised konsolideeritud rahavoogude aruandes
(tuhandetes eurodes)

Muud korrigeerimised	2015	2014
Mahakantud ebatõenäolised laekuvad nõuded	0	580
Mitterahaline korrigeerimine sihtfinantseerimisest	-1	-13
Äriühenduse väljaminek kontsernist	0	1 076
Lühiajalise eraldise kandmine tuludesse	-573	0
Muud mitterahalised korrigeerimised	-1	7
Kokku	-575	1 650

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 16.06.2016

osaühing Primos (registrikood: 10775765) 01.01.2015 - 31.12.2015 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ENDEL SIFF	Juhatuse liige	16.06.2016

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

osaühing Primos osanikele

Oleme auditeerinud osaühing Primos konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud bilanssi seisuga 31.12.2015, konsolideeritud kasumiaruannet, konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet ja konsolideeritud rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta, aastaaruande koostamisel kasutatud oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muid selgitavaid lisasid. Auditeeritud raamatupidamise aastaaruanne, mis on toodud lehekülgedel 6 kuni 36, on kaasatud käesolevale aruandele.

Juhtkonna kohustus raamatupidamisaruannete osas

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga ning sellise sisekontrolli eest, mida juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Vandeauditori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada oma auditi põhjal arvamust selle raamatupidamise aastaaruande kohta. Viisime oma auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (Eesti). Nende standardite kohaselt on nõutav, et oleme kooskõlas eetikanouetega ning planeerime ja viime auditi läbi omandamaks põhjendatud kindluse selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne on olulise väärkajastamiseta.

Audit hõlmab raamatupidamise aastaaruandes esitatud arvnahtajate ja avalikustatud informatsiooni kohta auditi tõendusmaterjali hankimiseks vajalike protseduuride läbiviimist. Valitud protseduurid sõltuvad vandeauditori otsustustest, sealhulgas hinnangust riskidele, et raamatupidamise aastaaruanne võib sisaldada pettustest või vigadest tulenevaid olulisi väärkajastamisi. Nende riskihinnangute tegemisel võtab vandeauditor arvesse sisekontrolli, mis on relevantne majandusüksuse raamatupidamise aastaaruande koostamisel ja õiglasel kajastamisel, kavandamaks antud tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamise eesmärgil majandusüksuse sisekontrolli tulemuslikkuse kohta. Audit hõlmab samuti juhtkonna poolt kasutatud arvestuspoliitika asjakohasuse ja tehtud arvestushinnangute põhjendatuse ning ka raamatupidamise aastaaruande üldise esitusviisi hindamist.

Usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie märkustega auditiarvamusele.

Märkusega arvamuse avaldamise alus

1. Seisuga 31. 12.2015 sisaldab konsolideeritud bilansikirje "Nõuded ja ettemaksed" pikemaajaliselt laekumata või korduvalt edasi lükatud tagasimaksmise tähtaegadega nõudeid summas 459 tuhat eurot, mille osas auditi käigus kogutud tõendusmaterjali ja teostatud protseduuride põhjal ei olnud meil võimalik saada kindlust nende tõenäoliselt laekuva summa ja laekumise aja kohta, mistõttu me ei avalda arvamust nimetatud nõuete väärtuse kajastamise kohta.

2. Konsolideeritud bilansis seisuga 31.12.2015 on immateriaalse põhivara hulgas kajastatud firmaväärtus summas 133 tuhat eurot ning finantsinvesteeringute hulgas on kajastatud muude ettevõtete aktsiad summas 27 tuhat eurot, mille suhtes on ilmnenu asjaolusid, mis viitavad vara väärtuse langusele. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel ei ole testitud ei firmaväärtuse ega ka aktsiate kaetavat väärtust, mistõttu me ei avalda arvamust nimetatud firmaväärtuse ega ülnimetatud aktsiasse finantsinvesteeringu bilansis kajastamise õigsuse kohta.

3. Konsolideeritud bilansikirje "Varud" sisaldab seisuga 31. 12. 2015 viimase 3 aasta jooksul mitteliikunud varusid summas 344 tuhat eurot. Auditi käigus meile esitatud info ja teostatud protseduuride tulemusel ei olnud meil võimalik saada kindlust nende varude kaetava väärtuse säilimise kohta, mistõttu me ei avalda arvamust varude väärtuse kajastamise kohta selles ulatuses.

4. Ettevõtte konsolideeritud bilansis seisuga 31. 12 2015 on immateriaalse põhivara hulgas kajastatud kapitaliseeritud arendusväljaminekud summas 442 tuhat eurot. Eelpool nimetatud arendusväljaminekute soetusmaksumusse on 2013. aastal kapitaliseeritud mitmeid kapitaliseerimisele mittekuuluvaid kulusid, sh turustus- ja üldhalduskulud, kogusummas 114 tuhat eurot, mille jääkmaksumus seisuga 31.12.15 moodustab 69 tuhat eurot. Seetõttu tuleks meie hinnangul kajastada arendusväljaminekud 69 tuhande euro võrra madalamas jääkmaksumuses ja vähendada sama summa võrra eelmiste perioodide jaotamata kasumit.

5. Konsolideeritud bilansikirjel „Varud“ on kajastatud ettemakse varude eest summas 8 tuhat eurot, mis oli tehtud 2012. aastal ning seisuga 31.12.2015 pole realiseerunud ega tagasi nõutud, mistõttu tuleks nimetatud ettemakse meie hinnangul kuluks kanda.

6. Konsolideeritud bilansikirjel „Põhivara“ on kajastatud majandustegevuses mittekasutatav seade jääkmaksumusega 15 tuhat eurot, mille koostisosasid plaanitakse kasutada teiste seadmete valmistamiseks. Seega ei vasta eelnimetatud seade Eesti heas raamatupidamistavas sätestatud materiaalse põhivara kriteeriumitele, ning peaks olema ümberklassifitseeritud varudeks.

7. Emaettevõtja konsolideerimata bilansis seisuga 31.12.2015 kirjel „Immateriaalne põhivara“ on kajastatud majandustegevuses mittekasutatav patent jääkmaksumusega 281 tuhat eurot, mille puhul ei ole tõenäoline, et ettevõtte saaks objekti kasutamise tulevikus majanduslikku kasu, mistõttu see ei vasta vara definitsioonile ja peaks olema kajastatud perioodikuluna. Konsolideeritud kasumiaruandes kajastati patendi soetusmaksumus perioodikuluna. Seega ei vasta eelnimetatud objekti esitusviis konsolideerimata bilansis Eesti heale raamatupidamistavale.

Märkusega arvamuse avaldamise aluse kõikides punktides nimetatud asjaolud esinesid ka 31.12.2014 seisuga ja me esitasime antud asjaolude suhtes 15.06.2015.a. märkustega vandeauditori aruande

Märkusega arvamus

Meie arvates, välja arvatud lõigus „Märkusega arvamuse alus“ punktides 1-3 kirjeldatud asjaolude võimalikud mõjud, ning punktides 4-7 kirjeldatud asjaolude mõjud, kajastab kaasatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne olulises osas õiglaselt osaühing Primos finantsseisundit seisuga 31.12.2015 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

/digitaalselt allkirjastatud/

Vadim Dontševski

Vandeauditori number 248

Donoway Eesti OÜ

Auditoorettevõtja tegevusloa number 256

Jõe 2B, 10151, Tallinn

17.06.2016

Audiitorite digitaalallkirjad

osaühing Primos (registrikood: 10775765) 01.01.2015 - 31.12.2015 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
VADIM DONTŠEVSKI	Vandeaudiitor	17.06.2016

Kahjumi katmise ettepanek

(tuhandetes eurodes)

	31.12.2015
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	-699
Aruandeaasta kasum (kahjum)	419
Kokku	-280
Katmine	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	-280
Kokku	-280

Osanikud

Nimi / ärinimi	Isikukood / registrikood / sünniaeg	Elukoht / Asukoht	Osaluse suurus ja valuuta
Endel Siff	35706200381		55417 EUR

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6503505
Faks	+372 6503501
E-posti aadress	endel.siff@primos.ee